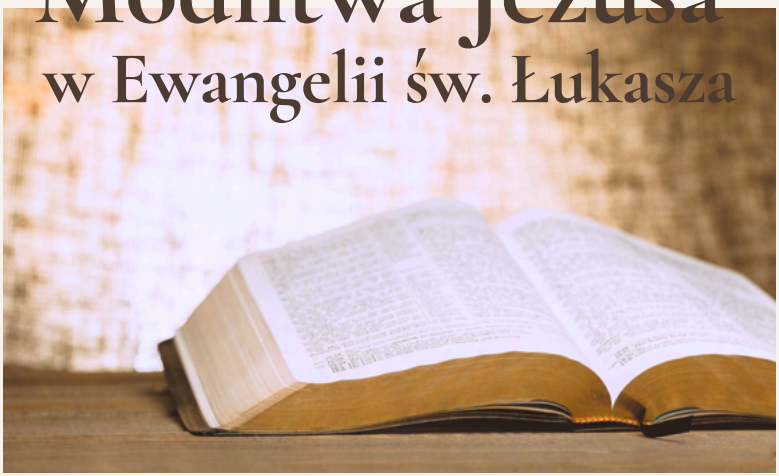
REKOLEKCJE
LECTIO DIVINA

Modlitwa Jezusa
w Ewangelii św. Łukasza

Ebook
z podsumowaniem sesji rekolekcyjnej

PROWADZĄCY: KS. KAZIMIERZ STASIAK SAC

PALLOTYŃSKI DOM SŁOWA

Spis treści

Dzień 1 — 10

Ewangelia św. Łukasza odsłania się jako duchowa mapa, prowadząca ucznia ku głębi modlitwy Pana Jezusa.

Dzień 2 — 15

Modlitwa Pana Jezusa jawi się jako najgłębsze źródło Jego tożsamości i działania.

Dzień 3 — 21

Przemienienie Pańskie to nie tylko moment objawienia Boskości Pana Jezusa.

Dzień 4 — 29

Pan Jezus uczy nas, że modlitwa nie jest dodatkiem do życia duchowego, lecz miejscem, gdzie Słowo nas przemienia.

Dzień 5 — 35

Modlitwa chrześcijańska ma charakter głęboko relacyjny, zakorzeniony w postawie dziecięcej ufności wobec Pana Boga.

Spis treści

Dzień 6 42

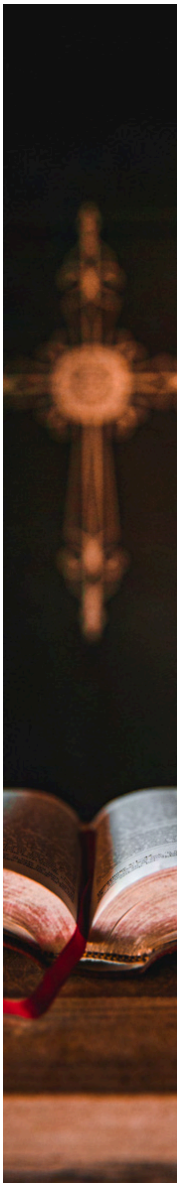
Modlitwa Pana Jezusa w Ogrójcu ukazuje najgłębszy wymiar Jego relacji z Ojcem.

Dzień 7 50

Rozważanie męki Pana Jezusa i Jego siedmiu słów wypowiedzianych na krzyżu prowadzi nas ku centrum tajemnicy zbawienia.

O Lectio Divina 57

Wierne kroczenie drogą Lectio Divina pomaga zgłębić Słowo Boże, aż do całkowitego zjednoczenia się z Ojcem w Jezusie Chrystusie – Słowie Wcielonym, który przemienia ludzkie życie i staje się jego Panem.

Modlitwa u św. Łukasza

Przed narodzeniem Pana Jezusa

Narodziny Jana Chrzciciela (pół roku przed narodzeniem Pana Jezusa).
Zachariasz, jego ojciec, wyśpiewuje Benedictus, wyznając, że będą służyć Panu bez lęku.
Zwiastowanie Maryi. Maryja wyśpiewuje Magnificat.
Maryja idzie z Galilei do Judei, niosąc Jezusa pod sercem do domu Zachariasza (pierwsza "droga" słowa).
Prorokini Anna służy dniem i nocą w Świątyni, zanosi błagania, modli się w postach.

.

Dzieciństwo Pana Jezusa

Rodzice Pana Jezusa co roku pielgrzymują na święto Paschy do Jerozolimy.
Pan Jezus jako dwunastolatek pozostaje w Świątyni w Jerozolimie w "sprawach Ojca", co wiąże się z modlitwą i odkrywaniem swojej tożsamości jako Syna.
Spędza tam prawdopodobnie większość czasu na modlitwie, co pozostaje ukryte dla innych.

.

Działalność publiczna Pana Jezusa

Pan Jezus zostaje zanurzony (ochrzczony) przez Jana Chrzciciela. Kiedy się modli, niebo zostaje otwarte, zstępuje Duch Święty w postaci gołębicy, a głos Ojca mówi: "Ty jesteś mój Syn Umiłowany, w Tobie upodobałem". Ten moment rozpoczyna publiczną działalność Pana Jezusa i ukazuje Jego relację z Ojcem.

.

Kuszenie Pana Jezusa na pustyni (Łk 4, 1-13)

Pan Jezus, pełen Ducha Świętego, wraca znad Jordanu i jest prowadzony przez Ducha na pustynię. Tam pości przez 40 dni i jest kuszony przez diabła.

Powrót Pana Jezusa w mocy Ducha do Galilei

Po kuszeniu diabeł odstępuje od Pana Jezusa "aż do czasu, aż do sposobnej pory" (co nastąpi później na krzyżu). Jezus wraca do Galilei, a wiadomość o Nim rozchodzi się po okolicy.

.

Pan Jezus modli się w różnych miejscach (Łk 5, 16)

Mimo oblegania przez tłumy Pan Jezus "oddalał się na pustynię i modlił się", zachowując równowagę między aktywnością zewnętrzną a byciem z Ojcem.

.

Pan Jezus spędza całą noc na modlitwie przed wyborem Dwunastu (Łk 6,12-19)

Przed wyborem swoich apostołów, Jezus modli się przez całą noc.

.

Jezus modli się i rozradowuje w Duchu Swiętym (Łk 10, 21)

Pan Jezus uwielbia Ojca, a Łukasz zaznacza, że "rozradował się w Duchu Świętym".

.

Jezus modli się w "jakimś miejscu" i uczy uczniów Modlitwy Pańskiej (Łk 11,1)

Uczniowie proszą Go, aby ich nauczył się modlić, widząc, jak On to robi. Łukasz nie precyzuje miejsca, co sugeruje, że może to być "nasze miejsce".

.

Punkt zwrotny w Ewangelii Łukasza (Łk 9,51)

Pan Jezus postanawia iść do Jerozolimy, co wskazuje na ostateczną "drogę" w Ewangelii Łukasza.

.

Przed męką Pana Jezusa

Ostatnia Wieczerza: Pan Jezus prosi za Szymona (Piotra), aby nie ustała jego wiara.
Modlitwa w Getsemani: Pan Jezus modli się, powierzając się woli Ojca (choć konkretne słowa z Łukasza nie są tu w pełni opisane).

.

Męka i śmierć Pana Jezusa

Modlitwa Pana Jezusa na krzyżu (Łk 23, 46): Pan Jezus woła: "Ojcze, w Twoje ręce powierzam Ducha Mego". Również kuszony na krzyżu: "Jeśli jesteś Synem Bożym, to zejdź z krzyża".
Rozerwanie zasłony w Świątyni: W momencie śmierci Pana Jezusa, zasłona w Świątyni rozdziera się (ten sam czasownik co przy otwarciu nieba na chrzcie u Marka, sugerując dostęp do Ojca).

.

Po zmartwychwstaniu Pana Jezusa

Droga do Emaus (Łk 24, 13-35): Pan Jezus objawia się dwóm uczniom (jednym z nich jest Kleofas, drugi jest nieznany), idąc z nimi w drodze i wyjaśniając Pisma. Rozpoznają Go "przy łamaniu chleba". Brak precyzyjnego określenia drugiego ucznia sugeruje miejsce dla "nas".
Wniebowstąpienie Pana Jezusa (Łk 24, 50-53): Pan Jezus błogosławi uczniów, a następnie "oddalał się od nich i został uniesiony do nieba". Uczniowie oddają Mu pokłon (adorują Go) i wracają do Jerozolimy z wielką radością.
Uczniowie w Świątyni po Wniebowstąpieniu (Łk 24, 53): Uczniowie są "przez cały czas w świątyni, błogosławiąc Pana Boga", kontynuując postawę adoracji.

.

Wczesny Kościół (Dzieje Apostolskie - kontynuacja Ewangelii św. Łukasza)

Modlitwa jest ściśle związana z objawianiem się Ducha Świętego. Uczniowie modlą się, a Duch Święty zstępuje.

Modlitwa w Ewangelii św. Łukasza

1

Modlitwa – źródło tożsamości Pana Jezusa

Objawienie Jego synowskiej relacji z Ojcem. Z modlitwy wyrasta każde Jego słowo i działanie.

2

Modlitwa przemienia - Góra Przemienienia

Na szczycie modlitwy objawia się chwała Syna zjednoczonego z Ojcem. To światło rodzi się ze słuchania i adoracji.

3

Modlitwa rodzi wspólnotę uczniów

Kościół wyrasta z modlitwy Pana Jezusa, który powierzając uczniów Ojcu, wprowadza ich w komunię. Modlitwa tworzy przestrzeń do wzrastania uczniów.

4

Modlitwa jako duchowe rozeznanie i walka

W kluczowych momentach Pan Jezus modli się w samotności i ciemności. To miejsce duchowej czujności i zaufania Ojcu.

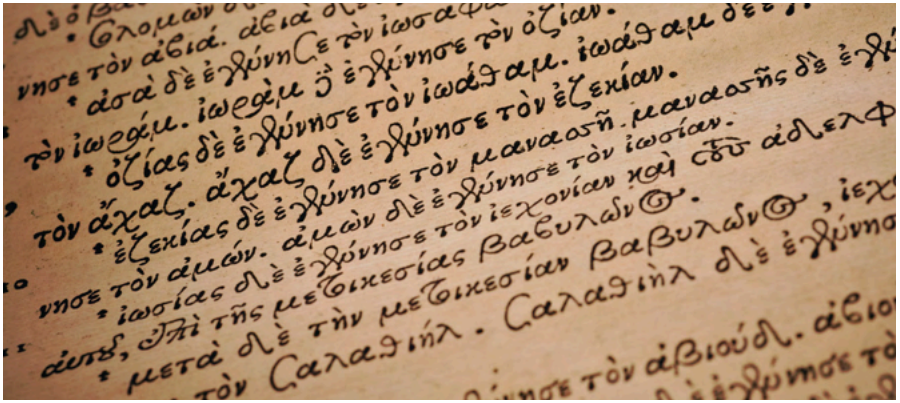
5

Modlitwa w mocy Ducha Świętego

W trakcie modlitwy niebo się otwiera, a Duch Święty zstępuje. Pan Jezus modli się w nas – czyniąc nasze serce świątynią Boga.

Pallotyński Dom Słowa www.domslowa.pl

Podsumowanie rekolekcji

Modlitwa Pana Jezusa w Ewangelii św. Łukasza jawi się jako najpełniejsze objawienie Jego relacji z Ojcem – żywej, dynamicznej i całkowicie przenikającej Jego misję. Nie jest ona dodatkiem do życia duchowego, ale jego źródłem i sercem, przestrzenią, w której Pan Jezus – Syn Boży – trwa w pełnej ufności, posłuszeństwie i zawierzeniu wobec Ojca. Modlitwa ta nie oddziela Go od świata, lecz przeciwnie – wprowadza Go głębiej w jego dramat, w konkret codziennych decyzji, uzdrowień, wyborów i ofiary. Jest nieustannym powrotem do „łona Ojca", z którego wszystko się wyłania i do którego wszystko powraca. Św. Łukasz, ukazując Pana Jezusa modlącego się w kluczowych momentach – przy chrzcie, przed wyborem Dwunastu, na górze Przemienienia czy w Getsemani – pozwala nam dostrzec, że każde z tych wydarzeń wypływa z komunii z Ojcem i staje się miejscem rozeznania, adoracji, miłosierdzia i posłania.

Dla ucznia Pana Jezusa modlitwa nie jest więc ani aktem indywidualnej pobożności, ani duchowym ćwiczeniem, lecz uczestnictwem w synowskiej relacji Chrystusa – życiu zanurzonym w Słowie, prowadzonym przez Ducha Świętego, otwartym na głos Ojca.

To On, modląc się, objawia nie tylko samego siebie, lecz także zaprasza nas, byśmy uczyli się modlitwy w Jego duchu – jako trwania, słuchania, adoracji, przemiany i wdzięczności. Przez modlitwę Pan Jezus umacnia wspólnotę, formuje uczniów, chroni ich w kryzysie, a nawet po ich zdradzie nie odwołuje swojego wstawiennictwa. Głos Ojca, który rozlega się na górze Przemienienia – „Jego słuchajcie" – staje się zasadą życia duchowego: uczeń nie tyle analizuje, ile słucha i trwa, pozwalając się przemieniać światłu Syna.
Lectio Divina w tej perspektywie nie jest metodą, lecz drogą wejścia w modlitwę Pana – w Jego kontemplację Ojca. Modlitwa staje się drogą do wewnętrznej wolności, do przezwyciężenia lęku, złudzeń i powierzchowności. W ciszy, adoracji i słowie – przeżywanych w Duchu Świętym – człowiek odkrywa, że jego imię wypowiedziane jest przez Ojca z miłością. Modlitwa Pana Jezusa uczy nas życia zakorzenionego w komunii, w której już nie my modlimy się sami, ale On modli się w nas – a my w Nim, prowadzeni przez Ducha Świętego, wołamy „Abba, Ojcze".

Modlitwa Pana Jezusa ma swoje korzenie ludzkie. Dom w Nazarecie, lata życia ukrytego były przestrzenią, gdzie wzrastał, dojrzewał, trwał w klimacie prawdziwej pobożności, wiary, na podstawie doświadczenia Maryi i Józefa, jako ich syna w porządku ludzkim. Jednak Źródłem modlitwy jest także Jego świadomość więzi z Ojcem, świadomość tego synostwa, które otrzymuje wszystko od Ojca i odpowiada całkowitym przylgnięciem do Jego Woli.
Przy Nim wzrasta nasza modlitwa, nie jako praktyka pobożnościowa, lecz jako ufne, miłosne przylgnięcie do Ojca. Sam Jezus prosił Ojca, abyśmy i my byli tam, gdzie On Jest.

Modlitwa w Ewangelii św. Łukasza

1

Jordan – Modlitwa podczas chrztu

Pan Jezus modli się zaraz po chrzcie – niebo się otwiera, a Ojciec objawia Jego tożsamość. To modlitwa, która wprowadza w misję.

2

Pustynia – Modlitwa w czasie kuszenia

W samotności i ciszy pustyni Pan Jezus odpowiada na pokusę przez Słowo Boże. Modlitwa staje się przestrzenią duchowej walki i zwycięstwa.

3

Góra – Całonocna modlitwa przed wyborem Dwunastu

Pan Jezus trwa na modlitwie do Ojca całą noc, przed wyborem apostołów.

4

Samotne miejsca – Modlitwa do Ojca

Pan Jezus usuwa się na pustkowie, by trwać w głębokiej relacji z Ojcem.

5

Tabor – Przemienienie Pańskie

Podczas modlitwy Pan Jezus objawia się w chwale – światło bije z relacji z Ojcem. Uczniowie budzą się do kontemplacji.

Pallotyński Dom Słowa www.domslowa.pl

Modlitwa w Ewangelii św. Łukasza

6

Z radości w Duchu – Modlitwa uwielbienia

Pan Jezus rozradowany w Duchu Świętym modli się za tych, którzy przyjmują Słowo jak dzieci. Wdzięczność staje się sposobem objawienia.

7

Ucząc modlitwy – „Ojcze nasz"

Pan Jezus uczy modlitwy prostego dziecka: pełnej zaufania, codziennego chleba i pragnienia Ducha Świętego. To szkoła wiary i relacji, nie tylko formuła.

8

Wieczernik - Modlitwa o jedność uczniów

Pan Jezus prosi Ojca, by Jego uczniowie byli jedno jak On i Ojciec są jedno, by wspólnota uczniów była odbiciem Trójcy i świadectwem dla świata.

9

Ogród Oliwny – Modlitwa w agonii

Pan Jezus w Getsemani zmaga się w modlitwie aż do krwawego potu. To modlitwa pełna zawierzenia i zmagania.

10

Krzyż – Modlitwa w godzinie śmierci

Pan Jezus oddaje ducha Ojcu, wypowiadając modlitwę z Psalmu 22. Umiera w komunii z Ojcem, ucząc nas zawierzenia do końca.

Pallotyński Dom Słowa **www.domslowa.pl**

01

Łk 3,21-4,15

Chrzest Jezusa Rodowód Jezusa
Kuszenie na pustyni
Pierwsze wystąpienie

Podsumowanie I Dnia

Ewangelia św. Łukasza jawi się jako duchowa mapa, prowadząca ucznia ku głębi modlitwy Pana Jezusa – nie jako zewnętrznego aktu pobożności, lecz jako objawienia Jego wewnętrznej relacji z Ojcem, która niczym dyskretne światło przenika każdy etap Jego ziemskiego życia. Pan Jezus modli się nie tylko w chwilach przełomowych, jak chrzest czy kuszenie, ale także w codziennym rytmie, ukazując modlitwę jako „zapaloną lampę", która orientuje człowieka ku Panu Bogu, jakby stale ustawiała go w kierunku Ojca. U Łukasza modlitwa Pana Jezusa nierozerwalnie związana jest z obecnością Ducha Świętego – to właśnie podczas modlitwy Duch się objawia, niebo się otwiera, a głos Ojca nazywa Go Synem. To dynamiczne doświadczenie modlitwy, nasycone pneumatologiczną głębią, staje się nie tylko źródłem tożsamości Pana Jezusa, ale też drogą ucznia, który od poznania Pana przechodzi ku zawierzeniu i trwaniu w Nim. Na tej drodze modlitwa nie jest dodatkiem, lecz przestrzenią duchowej walki i rozeznania, miejscem, w którym objawia się prawda o człowieku i Panu Bogu. Adoracja i służba, zakorzenione w postawie ciała i aktu woli, stanowią sedno modlitwy chrześcijańskiej, która nie zatrzymuje się na formie,

ale sięga głębi relacji, ucząc, że tylko Pan Bóg jest godzien pokłonu, a życie – Jemu oddane – jest wolne od lęku i zależności od świata. Pan Jezus uczy nas, że pustynia, milczenie, post i Słowo są przestrzenią oczyszczenia i powrotu do pierwotnych pragnień serca, do prawdy o synostwie, które jest łaską i zadaniem. Modlitwa nie jest odrywaniem się od życia, ale jego duchowym rytmem, bo jak żyjemy, tak się modlimy, a jak się modlimy – tak żyjemy. W tej perspektywie św. Łukasz nie tyle relacjonuje wydarzenia, ile zaprasza, by wejść z Panem Jezusem w Jego modlitwę i tam odkryć własne imię wypowiedziane przez Ojca.

Św. Łukasz poprowadził nas z Panem Jezusem nad Jordan, potem przez genealogię Pana sięgającą Adama, syna Boga, zostaliśmy poprowadzeni na pustkowie. Ujrzeliśmy ikonę Pana Jezusa, trwającego w modlitwie do Ojca. Ojciec odpowiada głosem z nieba, głosem umiłowania i upodobania. Kuszenie, przez które przechodzi Pan Jezus, jest przygotowaniem nas na chwile walki duchowej, od której nie jest wolny ten, kto się karmi Słowem Bożym, adoruje i ufa Bogu.

01

Pytania i odpowiedzi

Wybrane pytania i odpowiedzi z wprowadzeń w I dniu rekolekcji

Jak św. Łukasz przedstawia Pana Jezusa na modlitwie?

Święty Łukasz najczęściej przywołuje modlitwę Pana Jezusa. Przedstawia Go często na modlitwie w kluczowych momentach życia i działalności. Modlitwa jest dla Łukasza jak "zapalone lampy" w Ewangelii, pojawiając się co chwilę i ukazując styl bycia Pana Jezusa, Jego równowagę między aktywnością zewnętrzną a potrzebą bycia z Ojcem.

.

.

W jaki sposób modlitwa Pana Jezusa jest powiązana z Duchem Świętym w Ewangelii św. Łukasza?

W Ewangelii św. Łukasza bardzo często, gdy Pan Jezus się modli, objawia się Duch Święty. Łukasz sugeruje, że cała pneumatologia (nauka o Duchu Świętym) w jego Ewangelii jest mocno powiązana z modlitwą Pana Jezusa. Ta dynamika "modlitwa i Duch" jest również widoczna w pierwotnym Kościele opisanym w Dziejach Apostolskich, gdzie modlitwa wspólnoty skutkuje zstąpieniem Ducha Świętego. Modlitwa uzdalnia nas do przyjęcia Ducha, a Duch objawia się w naszej modlitwie.

.

.

Jakie znaczenie ma modlitwa Pana Jezusa podczas Jego chrztu w Jordanie?

Tylko św. Łukasz wspomina o modlitwie Pana Jezusa w momencie chrztu. Ta modlitwa jest przedstawiona jako "otwierająca niebo", odnawiając zerwaną więź między Panem Bogiem a człowiekiem i otwierając dostęp do Ojca. Modlitwa Pana Jezusa, wyrażona greckim czasownikiem ***proseuchomai*** (z przedrostkiem ***pros — ku***, w kierunku), pokazuje Jego całkowite zwrócenie się ku Ojcu. Odpowiedzią na tę modlitwę jest głos Ojca ("Ty jesteś Mój Syn, umiłowany, w Tobie mam upodobanie") i zstąpienie Ducha Świętego, objawiającego się w łagodności gołębicy.

.

Co rodowód Pana Jezusa w Ewangelii Łukasza mówi o Jego tożsamości?

Rodowód w Ewangelii Łukasza jest skonstruowany tak, aby cofać się w historii aż do Adama, "który był synem Boga". Główną myślą rodowodu jest podkreślenie, że Jezus jest Synem Bożym, jednocześnie nosząc w sobie tajemnicę człowieczeństwa pochodzącego od Adama. W tym rodowodzie spotykają się "stary i nowy Adam", ukazując Jezusowi Jego Boże synostwo i jednocześnie jego pełne człowieczeństwo.

Jakie są trzy główne pokusy Pana Jezusa na pustyni i z czym są związane?

Trzy pokusy Pana Jezusa na pustyni, przedstawione w Ewangelii Łukasza, uderzają w fundamentalne obszary: (1) Przemiana kamienia w chleb: Dotyczy zaspokojenia fizycznego głodu i tego, czym człowiek się karmi. Pan Jezus odpowiada, że "nie samym chlebem żyje człowiek", podkreślając potrzebę karmienia się Słowem Bożym i relacją z Ojcem. (2) Kłanianie się diabłu za władzę nad królestwami: Uderza w prawdę o adoracji i służbie. Pan Jezus przypomina, że tylko samemu Panu Bogu należy się kłaniać i Jemu służyć, podkreślając detronizację złego i postawienie Pana Boga na pierwszym miejscu. (3) Rzucenie się ze szczytu świątyni z zaufaniem w ochronę aniołów: Dotyczy zaufania i wystawiania Pana Boga na próbę. Pokusa ta uderza w brak wiary w Bożą miłość i potrzebę "sprawdzania" Go. Pan Jezus opiera się na pewności miłości Ojca.

.

Czym jest adoracja w kontekście modlitwy i jakie ma znaczenie dla chrześcijanina?

Adoracja jest aktem modlitwy, który głęboko koresponduje z kontemplacją. Pochodzi od łacińskiego ***ad orem*** ("do ust") i greckiego ***proskyneo*** (postawa poddania, pierwotnie odnosząca się do postawy psa wobec pana). Adoracja to akt kłaniania się Panu Bogu całym sobą, również ciałem, wyrażający uznanie, że tylko On jest godzien czci. W adoracji stajemy przed tronem Pana Boga, uznając, że nasze życie zależy od Niego. Prawdziwa adoracja uwalnia nas od lęków i obciążeń zewnętrznych, pomagając odkryć i pielęgnować naszą tożsamość jako ukochanych dzieci Bożych. Jest możliwa dzięki modlitwie Pana Jezusa, która otworzyła nam dostęp do Ojca.

02 Łk 6,12-19

Wybór Dwunastu
Napływ tłumów

Podsumowanie II Dnia

Modlitwa Pana Jezusa jawi się jako najgłębsze źródło Jego tożsamości i działania — nie jest ucieczką od świata, lecz wejściem w sam jego rdzeń, w relację z Ojcem, która rodzi światło dla każdej ciemności. To modlitwa całonocna, pełna obecności, przemieniająca nie tylko samego Pana Jezusa, ale i tych, których powierza Ojcu – przyszłych apostołów. W tej modlitwie dokonuje się rozeznanie, wybór, początek wspólnoty, która nie opiera się na ludzkiej kalkulacji czy więzach krwi, lecz na duchowej bliskości z Panem.
Uczniowie są „zrodzeni" z tej modlitwy, z tego „łona Ojca", z którego Pan Jezus nieustannie czerpie. On modli się nie tylko za nich, ale także za nasze noce, nasze zmagania, przez co każda ludzka ciemność może zostać przeniknięta światłem Jego miłości i posłania.
Centralną osią tej duchowej dynamiki pozostaje Słowo – żywe, pełne mocy, zdolne do poruszenia serca gotowego przyjąć je z wiarą i wytrwałością. Łukaszowa Ewangelia przypomina, że Słowo jest kierowane do serca, a dopiero potem dokonuje się uzdrowienie. Zaufanie temu Słowu, jak pokazuje przykład Piotra, przynosi owoc nawet w ciemności niewiedzy i trudu.

W tym kontekście posłuszeństwo staje się przestrzenią objawienia mocy Pana Boga. Wybór Dwunastu, zrodzony z modlitwy, staje się miejscem objawienia nowego rodzaju więzi – nie tylko przyjaźni, ale wspólnoty uformowanej przez kontemplację Jezusa i udział w Jego misji. Wspólnota ta przechodzi przez kryzysy, zdrady, lecz modlitwa Pana Jezusa ją obejmuje i chroni. Nawet dramat Judasza nie wymazuje tej modlitwy – ona pozostaje większa niż zdrada, bo zanurzona w nieskończonym miłosierdziu Ojca.
Formacja uczniów rozpoczyna się nie od nauczania, ale od bycia razem – Pan Jezus zstępuje z nimi, daje czas, uwagę, swoją obecność. Ta uważność Pana Jezusa nie jest pedagogiką z dystansu, ale formą duchowego towarzyszenia, zakorzenionego w kontemplacji i modlitwie wstawienniczej. Kontemplacja zaś nie jest ćwiczeniem, lecz łaską — jest spotkaniem, w którym Pan patrzy, woła po imieniu, udziela siebie jako dar. To ona pozwala widzieć rzeczywistość głębiej, przez powierzchnię ku temu, co niewidzialne. Staje się przestrzenią przylgnięcia serca, powtarzanego aktu miłości, który skupia, otwiera i przemienia.
Modlitwa Pana Jezusa wyznacza rytm życia ucznia. Pokazuje, że wszystko w Kościele – wybór, posłanie, uzdrowienie, wspólnota i misja – ma swoje źródło w Jego modlitwie do Ojca. To tam rodzi się Kościół, w sercu Pana Jezusa trwającego w nocy przed Ojcem. Nasze życie duchowe, nasze rozeznanie, nasza wytrwałość i nasza jedność – wszystko to dojrzewa w cieniu tej modlitwy, która do dziś trwa w sercu Kościoła i każdego ucznia, który pozwala Panu Jezusowi prowadzić się na górę.

Podążamy za Panem Jezusem. Dziś poprowadził nas na górę i tam pozostał całą noc. Rozmawiał z Ojcem o najważniejszych sprawach, czyli o wybranych z grona uczniów Apostołach. Jego modlitwa przenika całą noc, a w sensie duchowym, żadna ludzka noc nie jest pozbawiona, światła miłości Syna do Ojca i Ojca do Syna.

02

Pytania i odpowiedzi

Wybrane pytania i odpowiedzi z wprowadzeń w II dniu rekolekcji

Czym jest modlitwa Jezusa na górze i jakie ma znaczenie?

Modlitwa Pana Jezusa na górze, jak opisuje św. Łukasz, jest kluczowym momentem w Jego życiu i działalności. Góra symbolizuje miejsce odosobnienia i spotkania z Ojcem. To doświadczenie pokazuje coś ponad codzienność i jest wyrazem proaktywnego życia Pana Jezusa, które nie jest jedynie reakcją na zewnętrzne wydarzenia, ale wypływa z wewnętrznego pragnienia i pomysłów. Modlitwa Pana Jezusa jest ciągła i stanowi zanurzenie się w obecności Ojca, a spędzanie na niej całej nocy podkreśla jej wyjątkowość i głębię. Ta modlitwa ukierunkowuje Jego życie i działanie.

.

Jakie rodzaje "nocy" są w kontekście modlitwy?

Są różne rodzaje "nocy" w ludzkim doświadczeniu i można je porównywać do modlitewnej nocy Pana Jezusa. Wspomniana jest fizyczna nieprzespana noc pełna myśli i niepokoju. Następnie "noc wiary", gdzie postępujemy na tyle, na ile wiara oświetla nam najbliższą drogę, a trzymanie się słowa Jezusa i modlitwy staje się światłem w tej ciemności. Wreszcie, "noc Judasza" symbolizuje noc zdrady, zmagania i walki, przypominającą starotestamentalną walkę Jakuba z Aniołem Pana. Modlitwa Jezusa przenika każdą z tych nocy, nadając sens naszym zmaganiom i trudnościom.

.

Jak modlitwa Pana Jezusa wpływa na nasze życie i jego kierunek?

Modlitwa Pana Jezusa, a co za tym idzie nasza modlitwa, jest przedstawiona jako dar, który ustawia nas w pewnym porządku życia. Ukierunkowuje nas, dając orientację, gdzie jesteśmy, przed kim i dla kogo. Brak wewnętrznego ukierunkowania może prowadzić do "kręcenia się wokół samego siebie", co ilustruje przykład modlitwy faryzeusza w świątyni. Modlitwa zorientowana ku Panu Bogu przeciwdziała temu.

.

Jakie jest znaczenie wyboru Dwunastu w Ewangelii św. Łukasza?

Opis powołania Dwunastu w Ewangelii św. Łukasza otwiera ważny wątek relacji Pana Jezusa z tą wspólnotą. Pomimo otaczających Go tłumów, Jego uwaga jest mocno skoncentrowana na Dwunastu. Modlitwa, na której Pan Jezus spędza całą noc przed wyborem, jest przedstawiona jako źródło tego powołania i nowego początku w życiu tych ludzi. Pan Jezus rozmawia z Ojcem o tych, których wybiera.

.

.

Co oznacza określenie Apostoł i jaka jest jego głębsza istota?

Słowo ***apostolos*** (apostoł) oznacza wysłanego. Jednak w kontekście biblijnym, zwłaszcza u św. Jana, podkreśla się, że ten, kto jest posłany, niesie w sobie tego, który go posyła. Bycie apostołem to nie tylko funkcja, ale element tożsamości, który nadaje charakter życiu. Oznacza niesienie w swoim doświadczeniu i wierze żywej obecności samego Jezusa, który posłał.

.

Jak postać Judasza Iskarioty wpisuje się w kontekst modlitwy Pana Jezusa za uczniów?

Postać Judasza Iskarioty, który stał się zdrajcą, jest przedstawiona jako dramatyczne rozminięcie się z charakterem wybrania i posłania. Pomimo jego zdrady, Pan Jezus nie wyłącza go ze swojej modlitwy. Historia Judasza przypomina, by nie ulegać zgorszeniu jego postawą, lecz pamiętać o większym miłosierdziu Bożym. Pan Jezus do końca starał się go ocalić, okazując miłość nawet w najtrudniejszych momentach, jak podczas Ostatniej Wieczerzy i w Ogrodzie Oliwnym.

.

.

Czym jest kontemplacja i jak można się do niej przygotować?

Kontemplacja jest opisywana jako dar od Pana Boga, który odsłania swoją obecność w sposób wolny i niewymuszony. Tradycja grecka określa ją mianem ***theoria***, które pierwotnie oznaczało widzenie i oglądanie. Chociaż nie ma techniki, która mogłaby wywołać kontemplację, można przygotować serce. Jednym ze sposobów jest powtarzanie aktu miłości do Pana Jezusa, takiego jak proste wyznanie "Kocham Cię". Skupienie życiowej energii na tym akcie pomaga uspokoić wyobraźnię i pamięć, tworząc duchową platformę dla przyjęcia Bożej obecności. Nasza pobożność i asceza, choć ważne, są środkami, które robią miejsce na większą miłość, która jest oczyszczana tylko przez jeszcze większą miłość.

.

.

03 Łk 9,28-26

Przemienienie Jezusa

Podsumowanie III Dnia

Przemienienie Pańskie to nie tylko moment objawienia Boskości Pana Jezusa, ale także przestrzeń formacyjna dla uczniów i wspólnoty wierzących. Porównywanie opisów tego samego wydarzenia w różnych Ewangeliach nie rozbija jedności przekazu, lecz przeciwnie – uwydatnia wielowarstwowość objawienia, które Duch Święty złożył w sercach Ewangelistów, kierując ich piórem. Różnice pomiędzy opisami u św. Marka, św. Mateusza i św. Łukasza nie są błędem, ale darem – zaproszeniem do głębszego wejścia w tajemnicę Słowa, które żyje i działa. Szczególną uwagę należy zwrócić na postawę św. Łukasza, który umieszcza wydarzenie Przemienienia w kontekście modlitwy i objawienia, co pozwala zobaczyć, że światło bijące z Oblicza Pana Jezusa nie jest jedynie zewnętrznym znakiem Jego chwały, lecz owocem relacji z Ojcem – odpowiedzią Syna na miłość, która Go uprzedza. Modlitwa jawi się tu jako centrum duchowego życia Pana Jezusa – nie jest dodatkiem, lecz pulsującym sercem Jego misji.

Św. Łukasz nieprzypadkowo opisuje Pana Jezusa jako modlącego się samotnie, ale w obecności uczniów,

sugerując, że prawdziwa samotność nie jest ucieczką, lecz wejściem w przestrzeń komunii z Panem Bogiem. Na górze, gdzie często w Piśmie Świętym dochodziło do objawień, Pan Jezus ukazuje swym uczniom światło swej Boskiej natury, będące zapowiedzią zmartwychwstania i znakiem bliskości Królestwa Bożego. Mojżesz i Eliasz, rozmawiający z Nim o Jego "odejściu" dopełnianym w Jerozolimie, potwierdzają ciągłość Bożego planu zbawienia – wskazują, że droga krzyża jest wypełnieniem Prawa i Proroków, a nie ich zaprzeczeniem.

Szczególny akcent pada na modlitwę jako drogę przemiany – nie tylko Pana Jezusa, który objawia się w chwale, ale również uczniów, którzy budząc się z senności, zaczynają widzieć. Ich senność symbolizuje duchowy opór i niezrozumienie, ale również kondycję ludzkiej duszy, która niekiedy nie jest gotowa na pełnię światła. A jednak, dzięki obecności Pana Jezusa i działaniu Ducha Świętego, budzą się, by oglądać Jego chwałę. Propozycja Piotra, by postawić namioty, zostaje przemieniona przez interwencję Ojca, który przychodzi w obłoku – znaku obecności i tajemnicy. Obłok nie zaciemnia, ale osłania, a głos Ojca potwierdza tożsamość Pana Jezusa jako Syna wybranego, do którego należy kierować całe swoje słuchanie i zaufanie.

Wezwanie "Jego słuchajcie" staje się w centrum tej sceny nie tylko wskazaniem na autorytet Syna, ale duchowym kluczem do życia ucznia – posłuszeństwo Panu Jezusowi, zakorzenione w Jego słowie, staje się źródłem nadziei.

Wierność Panu Jezusowi nie jest ciężarem, ale przestrzenią życia i pokoju, jeśli rodzi się z osobistego wsłuchiwania się w głos Ducha. Łukasz, ukazując Pana Jezusa jako Tego, który słowem uzdrawia i wypędza złe duchy, przypomina, że moc Jego działania zakorzeniona jest w tajemnicy Jego relacji z Ojcem – a zatem i nasza nadzieja nie opiera się na zewnętrznych znakach, ale na prawdzie, którą On wypowiada i ucieleśnia.

W kontekście duchowości rekolekcyjnej, szczególnie Lectio Divina, modlitwa jawi się jako wejście na górę – jako oddzielenie chwili, by pozostać w obecności Pana, w ciszy, gdzie działa Duch Święty. Adoracja, w tym świetle, staje się miejscem prawdziwego ubóstwa – nie braku, ale gotowości przyjęcia daru. Nie chodzi o duchowy aktywizm, ale o postawę serca, która pozwala Panu Bogu być dawcą. Ubóstwo Maryi, które otworzyło Ją na działanie Ducha Świętego, staje się dla nas wzorem: tam, gdzie przestajemy się bronić i sami zaopatrywać, tam Pan Bóg może obdarować nas życiem, którego nie jesteśmy w stanie wygenerować sami. Adoracja oczyszcza naszą wyobraźnię i serce, abyśmy nie żyli iluzją duchowości, ale byli przezroczyści dla światła Bożego – jak witraż, przez który przenika światło łaski.

Scena Przemienienia nie jest więc jedynie wyjątkowym momentem w życiu Pana Jezusa, ale ikoną życia duchowego chrześcijanina, który wezwany jest, by iść za Nim, słuchać Jego słowa i pozwolić się przemieniać – przez modlitwę, posłuszeństwo, adorację i codzienne zmaganie o obecność Pana w swoim sercu.

Ponownie idziemy z Panem Jezusem na górę. Tylko św. Łukasz podkreśla, że Pan idzie na górę, aby się modlić. Św. Piotr pragnął zatrzymać chwile oglądania chwały Pana. Lecz to doświadczenie przemija zewnętrznie, ale może pozostać w pamięci serca na zawsze. Dojrzały Piotr napisze wiele lat później: „Nie za wymyślonymi bowiem mitami postępowaliśmy wtedy, gdy daliśmy wam poznać moc i przyjście Pana naszego Jezusa Chrystusa, ale [nauczaliśmy] jako naoczni świadkowie Jego wielkości”.

03

Pytania i odpowiedzi

Wybrane pytania i odpowiedzi z wprowadzeń w III dniu rekolekcji

Dlaczego Ewangelie różnią się w swoich opisach i kiedy zostały spisane?

Ewangelie różnią się, ponieważ zostały spisane w różnym czasie i wyszły spod różnych piór. Każdy Ewangelista wnosi coś unikatowego, co wzbogaca nasze doświadczenie słowa. Należy pamiętać, że Ewangelie były pisane wiele lat po Zmartwychwstaniu Pana Jezusa, z perspektywy tego wydarzenia oraz doświadczenia wspólnoty chrześcijańskiej. Wcześniej przekaz o Panu Jezusie żył głównie w formie ustnej, opowiadany przez tych, którzy Go znali i doświadczyli Jego Osoby.

.

Jak św. Łukasz zarysowuje kontekst wydarzenia Przemienienia Pańskiego?

Święty Łukasz sugeruje kontekst Przemienienia Pańskiego, rozpoczynając swoją relację od słów "stało się to po ośmiu dniach..., po słowach..., po mowie..., po nauczaniu..., jakieś osiem dni...". W ten sposób odnosi się w retrospekcji do wydarzeń sprzed ośmiu dni, szczególnie do momentu, kiedy Pan Jezus był na modlitwie, co jest punktem wyjścia dla tego objawienia chwały. Ta kompozycja zapowiada mękę, śmierć i zmartwychwstanie, ponieważ Pan Jezus objawi się w chwale na górze, podobnie jak po zmartwychwstaniu objawi się w ciele uwielbionym.

.

Co oznacza samotność Pana Jezusa na modlitwie według św. Łukasza i jak odnosi się to do doświadczenia duchowego?

Św. Łukasz opisuje Pana Jezusa jako "modlącego się samotnie", używając słowa ***monos***, od którego pochodzi słowo "mnich". Ta samotność nie jest radykalnym opuszczeniem, ale miejscem spotkania. Z perspektywy doświadczenia duchowego, samotność nie jest negatywna; jest przestrzenią, która może być wypełniona obecnością Bożą i modlitwą. Św. Łukasz podkreśla, że modlitwa nieustannie żyje w Panu Jezusie i poprzedza zapowiedź Jego męki, śmierci i zmartwychwstania.

.

.

Dlaczego Jezus zabiera ze sobą Piotra, Jana i Jakuba na górę Przemienienia?

Pan Jezus zabiera ze sobą Piotra, Jana i Jakuba na górę Przemienienia, ponieważ są to trzej wybrani uczniowie. Pojawiają się oni również podczas wskrzeszenia córki Jaira i w czasie modlitwy w Ogrójcu. Ewangeliści, jak św. Marek, umieszczają ich na początku katalogu Dwunastu, sugerując, że będą oni w szczególny sposób obecni w życiu Pana Jezusa. Być może odzwierciedlało to ich rolę jako filarów pierwotnego Kościoła jerozolimskiego.

.

Jakie jest znaczenie snu uczniów na górze Przemienienia i w Ogrójcu?

Senność uczniów, zwłaszcza Piotra, Jana i Jakuba, zarówno na górze Przemienienia, jak i w Ogrójcu, bywa interpretowana na różne sposoby. Czasem jest to przejaw ludzkiej kondycji i zmęczenia. Innym razem może być mechanizmem obronnym, próbą uniknięcia tego, co trudne i niezrozumiałe – lepiej "przespać" niż zmierzyć się z wyzwaniem. Jednak gdy się budzą, widzą chwałę Pana Jezusa, przechodząc metamorfozę od snu do oglądania blasku.

.

Co objawia się w wyglądzie Pana Jezusa podczas Przemienienia i jakie jest znaczenie światła w tym wydarzeniu?

Podczas Przemienienia wygląd twarzy Pana Jezusa "stał się inny", a Jego szata była "promieniująca, pełna światła". To objawia Jego Bóstwo i Boską naturę. Światło jest silnie związane z tym wydarzeniem, wskazując na wchodzenie w Boże światło poprzez modlitwę. Światło symbolizuje wieczność i Boską naturę Jezusa. Jest On "światłością świata", a wierzący są powołani do bycia "dziećmi światłości", tak aby przez nich inni mogli rozpoznawać Boże światło.

.

.

Czym jest adoracja i dlaczego może być trudna, a jednocześnie prowadzić do płodności duchowej?

Adoracja to rodzaj modlitwy, która "zuboża" naszą aktywność i skłonność do "produktywności". Jest to trudne, ponieważ wprowadza w doświadczenie pewnego ubóstwa, w którym jesteśmy bardziej otwarci na obdarowanie niż na działanie czy dawanie czegoś. Jednak właśnie ta postawa ubóstwa i otwartości na Boże obdarowanie prowadzi do płodności duchowej. Podobnie jak płodność Maryi była ściśle związana z Jej ubóstwem i oddaniem Panu Bogu, tak adoracja, ogałacając nas z naszej "wydajności", przygotowuje nas do bycia czytelnym znakiem przepływu Bożego życia i światłem dla innych.

.

.

04 Łk 10,17-24

Radość apostoła
Objawienie Ojca i Syna
Przywilej uczniów

Podsumowanie IV Dnia

Pan Jezus uczy nas, że modlitwa nie jest dodatkiem do życia duchowego, lecz miejscem, gdzie Słowo nas przemienia, prowadzi do nawrócenia i umacnia naszą więź z Ojcem. Uczniowie, wracając z misji, doświadczają radości zewnętrznej, wynikającej z sukcesu, lecz Pan Jezus ukierunkowuje ich spojrzenie na głębsze źródło – na fakt, że ich imiona są zapisane w niebie. To zakorzenienie w sercu Pana Boga, Jego pamięć pełna miłości, stanowi fundament prawdziwej radości. Życie ludzkie nie jest mierzone efektywnością działań, lecz głębią relacji z Ojcem. Widzimy też, jak Pan Jezus rozradowany w Duchu Świętym modli się do Ojca – ten moment objawia Jego wewnętrzne życie, Jego synowskie zawierzenie i wdzięczność za objawienie tajemnic królestwa ludziom prostym, otwartym i ubogim w duchu. To, co Pan Jezus mówi o poznaniu Ojca przez Syna i tym, komu Syn zechce Ojca objawić, dotyka samej istoty naszej drogi duchowej – poznania opartego na miłości i zjednoczeniu, nie zaś na czysto rozumowej spekulacji. W tym świetle modlitwa Pana Jezusa staje się szkołą, w której On sam uczy nas, kim jest Ojciec i jak wejść w relację opartą na zaufaniu, pokorze i bliskości.

Pan Jezus przyjmuje wszystko jako dar od Ojca, a najgłębszym wyrazem tego daru jesteśmy my sami – powierzeni Jego miłości. Dzieło Ojca objawia się jako dzieło miłosierdzia, które nieustannie podnosi człowieka w jego upadku – grzechu, zranieniu, chorobie czy zagubieniu powołania. Adoracja, tak jak ukazana została w tych tekstach, staje się duchowym azylem – miejscem spotkania i schronienia przed złem, które atakuje nie tylko nasze ciało, ale przede wszystkim serce i myśli. To w adoracji, w ciszy obecności, człowiek odzyskuje pokój i władzę nad tym, co chce go zniewolić. Wszystkie te elementy – Lectio Divina, modlitwa Pana Jezusa, objawienie Ojca, doświadczenie miłosierdzia oraz duchowa walka prowadzona w adoracji – składają się na integralną katechezę modlitwy, której kontynuację stanowić będą rozważania nad tryptykiem modlitwy w Ewangelii św. Łukasza. W centrum wszystkiego pozostaje nieustannie obecna osoba Pana Jezusa – tego, który prowadzi nas do Ojca, uczy nas mówić do Niego „Ojcze" i przywraca nasze serce do życia w prawdzie, wolności i miłości.

Modlitwa jest sercem życia duchowego, w którym przez zjednoczenie z Ojcem i adorację, doświadczamy przemieniającej mocy miłości, miłosierdzia i pokoju. Ta głęboka relacja z Panem Bogiem stanowi źródło prawdziwej radości i wewnętrznej wolności.

04

Pytania i odpowiedzi

Wybrane pytania i odpowiedzi z wprowadzeń w IV dniu rekolekcji

Jakie są dwie główne przyczyny radości, o których mówi Pan Jezus w kontekście powrotu 72 uczniów?

Pan Jezus wskazuje na dwie różne przyczyny radości. Pierwszą, naturalną radością uczniów, jest radość z owoców ich misji, ze zdumiewających sukcesów, takich jak poddanie się im duchów złych. Jednak Jezus kieruje ich uwagę na głębsze źródło radości, mówiąc: "Radujcie się z tego, że wasze imiona są zapisane w niebie." To oznacza radość z faktu, że Pan Bóg nosi ich imiona w swoim sercu, co symbolizuje szczególną pamięć i więź z Ojcem. Ta druga radość, oparta na jakości więzi z Panem Bogiem, jest trwalsza i niezależna od zewnętrznych sukcesów czy porażek.

.

Czym jest obdarowanie, którego doświadcza Pan Jezus w modlitwie, i co ono oznacza dla nas?

Pan Jezus przeżywa głębokie doświadczenie obdarowania przez Ojca. Fragment Ewangelii Janowej, do którego tekst nawiązuje, sugeruje, że to "wszystko", co zostało Mu przekazane przez Ojca, to przede wszystkim my sami – ludzie powierzeni Jego miłości i trosce. Dzieło Ojca polega na tym, aby przywrócić nas do pełni naszego człowieczeństwa i tożsamości. Pan Jezus przeżywa radość w Duchu Świętym, widząc, jak Ojciec działa w dziele miłosierdzia, odnawiając i przywracając do życia swoje "dzieło uszkodzone, zranione, cierpiące". Nasze bycie w Jego rękach jest wyrazem tego obdarowania.

.

W jakich czterech sytuacjach Pan Bóg szczególnie reaguje miłosierdziem na naszą kondycję?

Cztery sytuacje, w których szczególnie doświadczamy Bożego miłosierdzia, ponieważ w nich nasze życie gaśnie lub jest uszczuplone: (1) Popadanie w grzech: Pan Bóg chce wyrwać nas z niewoli grzechu, posyłając Syna, aby nas wyprowadził do światła, życia i wolności. (2) Zranienia: Zranienia, zarówno większe, jak i mniejsze, zabijają w nas życie i nie pozwalają w pełni się rozwinąć w niektórych obszarach. (3) Choroby: Niemoc związana z chorobą odbiera nam siłę życia; Pan Jezus często "podnosi" chorych z ich słabości, a sakrament namaszczenia umacnia w cierpieniu. (4) Odejście od własnego powołania: Rozmienianie się na drobne i odejście od życia w zgodzie z własnym powołaniem jest sytuacją, w której dzieło Ojca polega na przywróceniu nas do tego stanu, kim mamy być zgodnie z darem złożonym w nas przez Boga.

.

.

W jaki sposób Pan Jezus objawia nam Ojca?

Pan Jezus nie daje wykładu teologicznego o Ojcu, ale wprowadza nas w doświadczenie i przeżycie Jego intymnej więzi z Ojcem. W modlitwie Pana Jezusa, słysząc, jak zwraca się do Ojca jako "Pana nieba i ziemi", widzimy Jego spojrzenie na Ojca jako Stwórcę i źródło życia, obecnego we wszystkim, co Go otacza. Pan Jezus pragnie, abyśmy poznali Ojca poprzez Jego głos, Jego oblicze (postać) i Jego słowo pozostające w nas. To poznanie ma charakter angażujący całą osobę, nie tylko intelektualny, i dzieje się na sposób miłości, wprowadzając nas w relację wzajemności.

.

Jak modlitwa, w tym Oratio w ramach Lectio Divina, jest sposobem na nawrócenie i zmianę?

Modlitwa (Oratio), która rodzi się jako odpowiedź na usłyszane i rozważane słowo Boże, jest pierwszym sposobem, przez które Słowo nas zmienia i nawraca. Nie chodzi tu tylko o wysiłek ascetyczny, ale o działanie łaski – Słowo Boże scala nasze serce i oczyszcza naszą miłość. To nawrócenie może dziać się "niepostrzeżenie", wchodząc w relację ze Słowem. Trwanie w miłości Bożej, jak mówi Pan Jezus, a nie tylko zachowywanie przykazań, jest sednem tej zmiany, która uruchamia się w modlitwie.

.

Dlaczego adoracja jest ważnym miejscem schronienia w walce duchowej?

Adoracja jest postrzegana jako "duchowy azyl", w którym możemy skryć się przed działaniem złego ducha, który "nie adoruje" i został "zdetronizowany". Kiedy adorujemy, wchodzimy w przestrzeń, gdzie jesteśmy poza zasięgiem wpływu szatana. Ponieważ szatan nie zna naszych myśli i jego strategie działania (kuszenia na poziomie zmysłów, uczuć i myśli) opierają się na dedukcji z naszych zachowań i percepcji świata, wejście w postawę adoracyjną jest aktem obrony i przyjęcia władzy nad "całą mocą wroga", którą Pan Jezus daje swoim uczniom. Adoracja pozwala znaleźć schronienie i odzyskać wewnętrzny spokój.

.

.

Jakie fragmenty Ewangelii św. Łukasza stanowią "tryptyk o modlitwie" i jakie aspekty modlitwy podkreślają?

"Tryptyk o modlitwie" w Ewangelii Łukasza tworzą trzy fragmenty. Wersety 1-13 w rozdziale 11 zawierają modlitwę "Ojcze nasz" i przypowieść o przyjacielu natrętnym, podkreślając naukę o ufności i wytrwałości w prośbie. Wersety 1-14 w rozdziale 18 zawierają dwie przypowieści o modlitwie: o wdowie i niesprawiedliwym sędzim oraz o celniku i faryzeuszu. Te przypowieści akcentują znaczenie wytrwałości ("o modlitwie, która się nie męczy") oraz pokory w modlitwie. Te wersety wspólnie uczą o wytrwaniu, zaufaniu i pokorze w doświadczeniu modlitwy, pokazując, jak modlitwa rozwija się i wzrasta w nas.

.

.

05

Łk 11,1-13

Modlitwa
Natrętny przyjaciel
Wytrwałość w modlitwie

Podsumowanie V Dnia

Modlitwa chrześcijańska ma charakter głęboko relacyjny, zakorzeniony w postawie dziecięcej ufności wobec Pana Boga. Przypowieść o przyjacielu, który przychodzi w nocy, ukazuje konieczność wytrwałości, wręcz natrętności w modlitwie, która nie jest przejawem braku szacunku, lecz wyrazem głębokiej więzi z Ojcem. Taka modlitwa przekracza konwenanse i własne ograniczenia, jak w przypadku kobiety kananejskiej, która nie ustąpiła mimo pozornego odrzucenia. Źródłem tej natarczywości jest powaga sprawy oraz osobiste zaangażowanie serca, a nie jedynie techniczne powtarzanie formuł.
Modlitwa w duchu Pana Jezusa to również słuchanie. Słowo Boże nie jest jedynie tłem modlitwy, ale jej życiodajnym rdzeniem. Przykład Marii z Betanii i Jana Chrzciciela pokazuje, że autentyczna modlitwa zaczyna się od zasłuchania, od gotowości przyjęcia tego, co Pan Bóg mówi, często w ciszy, w ukryciu, jak na pustyni. Modlitwa „Ojcze Nasz” stanowi model tej postawy, będąc nie tylko zbiorem próśb, lecz również przestrzenią głębokiego zjednoczenia z Panem Jezusem, który modli się w nas, a my w Nim.

Centralne miejsce w tej modlitwie zajmuje prośba o chleb, symbolizująca codzienne zaufanie, pokorne oczekiwanie na dar Ojca. Ta prośba otwiera nas na doświadczenie bliskości, jakie daje Duch Święty, który — jak uczy Ewangelista Łukasz — jest największym darem, o który winniśmy zawsze prosić. Bez Niego nie potrafimy się modlić, ale zarazem to właśnie Duch Święty modli się w nas, czyniąc z naszej modlitwy świątynię spotkania z Panem Bogiem.

Nieustanna modlitwa, do której wzywa Pan Jezus, nie oznacza jedynie ciągłego wypowiadania słów, lecz ukształtowanie serca trwale zwróconego ku Ojcu. Nawet jeśli modlitwa nie przynosi natychmiastowej odpowiedzi, nie oznacza to Jego nieobecności. Wręcz przeciwnie — trwałość modlitwy odsłania w nas wewnętrzne Królestwo Boże, które objawia się jako Jego obecność w nas, jako źródło pokoju, siły i nadziei w czasie próby. Doświadczenie pierwszych chrześcijan, którzy zmagali się z opóźniającą się interwencją Pana Boga, potwierdza potrzebę trwania, ponieważ to właśnie w trwaniu ujawnia się głębia wiary.

Wreszcie, postawa modlitwy musi być zakorzeniona w pokorze. Przypowieść o faryzeuszu i celniku jednoznacznie wskazuje, że usprawiedliwienie nie jest skutkiem naszych zasług, lecz miłosierdzia, o które woła serce uniżone. Modlitwa pozbawiona pokory jest pusta, natomiast ta, która wypływa z prawdy o sobie i szczerego pragnienia miłosierdzia, staje się miejscem odnowienia i zbawienia.

Treści modlitwy „Ojcze Nasz” znajdują swoje głębokie echo w Ewangelii św. Jana, gdzie każde wezwanie tej modlitwy zostaje pogłębione przez wydarzenia i słowa Pana Jezusa, ukazując jedność między Jego misją, Jego modlitwą, a tym, do czego nas zaprasza.

Modlitwa to nie tylko rozmowa, to styl życia — życie przeżywane w jedności z Panem Bogiem, w Duchu Świętym, jako dzieci Ojca, których serca nieustannie zwracają się ku Niemu, nawet w ciemności, w milczeniu, w oczekiwaniu.

Modlitwa chrześcijańska, oparta na dziecięcej ufności wobec Pana Boga, jest wytrwałym, pokornym i głęboko relacyjnym trwaniem w Jego obecności, w którym Duch Święty modli się w nas i przez nas. Jej istotą jest nieustanne zasłuchanie w Słowo, zjednoczenie z Panem Jezusem i życie w postawie serca zwróconego ku Ojcu, niezależnie od okoliczności.

05

Pytania i odpowiedzi

Wybrane pytania i odpowiedzi z wprowadzeń w V dniu rekolekcji

Jak przypowieść o wdowie i niesprawiedliwym sędzim odnosi się do modlitwy?

Przypowieść o wdowie i niesprawiedliwym sędzim jest przykładem potrzeby nieustannej modlitwy i wytrwałości. Wdowa, mimo braku więzi z sędzią, dzięki swojemu natręctwu osiągnęła sprawiedliwość. Podobnie my, choćby wydawało się, że Pan Bóg zwleka z odpowiedzią, powinniśmy nie ustawać w modlitwie, ufając w Jego obronę i hojność, o ileż większą niż niesprawiedliwego sędziego. Ta przypowieść podkreśla, że nasza wytrwałość w modlitwie jest ważna, zwłaszcza w obliczu trudności i pozornego milczenia Pana Boga.

.

.

Co oznaczają prośby "przyjdź Królestwo Twoje" i "bądź wola Twoja"?

Prośba "przyjdź Królestwo Twoje" wyraża nasze pragnienie pełnego objawienia się Królestwa Bożego, które już jest obecne w nas i pośród nas, ale którego pełni oczekujemy. Modlitwa o "wolę Twoją" jest pragnieniem, aby wola Boża wypełniała się w naszym życiu tak, jak dzieje się to w niebie. Dla Pana Jezusa wola Ojca była pokarmem i siłą, czymś, co go umacniało w Jego misji. Modląc się o spełnienie woli Bożej, prosimy o zdolność przyjęcia jej jako źródła życia i siły w naszych codziennych wyborach i trudnościach.

.

.

Jak rozumieć prośby o przebaczenie win i uwolnienie od złego?

Prośba o przebaczenie naszych win ("odpuść nam nasze winy") odwołuje się do Bożego miłosierdzia, które nas usprawiedliwia i czyni niewinnymi. Jest to pierwsza prośba, jaką często wnosimy w liturgii, uznając naszą grzeszność i potrzebę Bożego przebaczenia. Związana jest z przykazaniem wzajemnej miłości i przebaczenia, co podkreśla wzajemność relacji między nami a Panem Bogiem i między nami samymi. Prośba o uwolnienie od złego ("ale nas zbaw ode złego") jest prośbą o Bożą ochronę przed doświadczeniami, którym byśmy nie podołali, oraz o wyrwanie nas ze mocy zła, podkreślając dynamiczne działanie Pana Boga w naszym życiu.

.

.

Dlaczego św. Łukasz akcentuje prośbę o Ducha Świętego?

Święty Łukasz w swojej Ewangelii (rozdział 11, werset 13) kończy przypowieść o proszącym synu stwierdzeniem, że Ojciec z nieba da Ducha Świętego tym, którzy Go proszą. Podkreśla to kluczową rolę Ducha Świętego w naszym życiu modlitewnym i duchowym. Bez Ducha Świętego nie bylibyśmy w stanie się modlić i prosić, ale jednocześnie mamy Go nieustannie prosić, aby przyszedł i nas przenikał. Prośba o Ducha Świętego jest prośbą o najcenniejszy dar od Ojca, który uzdalnia nas do życia wiarą i jedności z Nim.

.

.

06

Łk 22,39-53

Modlitwa i trwoga konania
Pojmanie Jezusa

Podsumowanie VI Dnia

Modlitwa Pana Jezusa w Ogrójcu ukazuje najgłębszy wymiar Jego relacji z Ojcem i objawia duchową intensywność „godziny", do której się zbliża. Zapisana w różnorodnych ujęciach Ewangelii, najpełniej rozwinięta u synoptyków, a głęboko duchowo ujęta przez św. Jana, nie jest jedynie sceną dramatyczną, lecz miejscem objawienia miłości Pana Jezusa, który jako Syn całkowicie powierza się woli Ojca. Modlitwa ta promieniuje na całe misterium paschalne, które osiąga swój szczyt w krzyżu i zmartwychwstaniu. W tej „godzinie" Pana Jezusa, rozumianej nie jako jednostka czasu, lecz jako moment dziejowego przesilenia zbawczego, objawia się światło, które wchodzi w ciemność świata, by ją przemienić.
Pan Jezus, modląc się w samotności, doświadcza udręki aż do krwawego potu, a równocześnie trwa w miłości do Ojca. Ta modlitwa jest dramatycznym zmaganiem, ale też miejscem poddania się woli Ojca. To oddanie jest jednak owocem głębokiej zażyłości, wyrażonej w słowie „Abba", co wskazuje na dziecięcą ufność i miłość, nie na ślepe posłuszeństwo.

Jego postawa klęcząca, nietypowa w modlitwie żydowskiej, ukazuje całkowite oddanie, a trwanie w modlitwie — duchową walkę. Modlitwa Pana Jezusa za Piotra jeszcze w Wieczerniku ukazuje, że nawet w godzinie męki nie zapomina On o swoich uczniach. Modlitwa ta jest wyrazem troski nie tyle o ich siłę moralną, ile o nierozerwalność więzi, która, choć wystawiona na próbę przez grzech, ma się nie urwać.

Spojrzenie Pana Jezusa na Piotra po zdradzie staje się gestem, który ocala, nie potępia. Przypomina ono, że więź z Panem nie zostaje zerwana przez nasze upadki, jeśli tylko nie zamykamy się w pysze lub rozpaczy. W obliczu grzechu nie chodzi o kontemplację winy, ale o powierzenie jej miłosierdziu, które stawia granicę złu. Pan Jezus chroni swoich uczniów nie tylko fizycznie w Ogrójcu, ale przede wszystkim duchowo — swoją modlitwą i ofiarą. On staje „między" nimi a przemocą, sam biorąc na siebie jej ciężar. Gdy uczniowie uciekają, to nie tchórzostwo staje się najważniejszym wymiarem ich odejścia, lecz to, że zostali zasłonięci miłością, która oddaje życie.

Przemoc, której doświadcza Pan Jezus — od pocałunku Judasza po brutalne pojmanie — kontrastuje z Jego cichą, łagodną mocą. Nawet wtedy, gdy Piotr rani sługę, Pan Jezus odpowiada uzdrowieniem. To ostatni cud przed Jego męką — znak, że miłość nie oddaje złem za zło, lecz uzdrawia. Wchodzenie Pana Jezusa w mękę dokonuje się poprzez modlitwę, która Go umacnia i nadaje Jego cierpieniu sens paschalny — przejście od ciemności do światła.

To światło nie jest teoretyczne, lecz bardzo realne: Pan Jezus wstaje z modlitwy, ***anastasis***, a Jego powstanie z ziemi jest zapowiedzią zmartwychwstania, które podnosi także nas. Pan Jezus nie pozostaje sam — anioł z nieba Go umacnia. To znak, że Ojciec odpowiada, choć nie usuwa cierpienia. Aniołowie nie są spektakularni, ale skuteczni — ich obecność mówi o tym, że modlitwa zostaje wysłuchana w sposób tajemniczy, ale realny. Ogrójec, miejsce zwyczaju Pana Jezusa i Jego spotkań z uczniami, staje się miejscem największej próby, w której rytm modlitwy nie zanika, ale staje się źródłem siły. W obliczu trudnych doświadczeń i duchowych zmagań nie potrzebujemy ucieczki, lecz modlitwy — jedynego sposobu, by nie ulec pokusie odłączenia się od Ojca.

Wreszcie, Sakrament Pokuty i Pojednania jawi się jako głębokie przedłużenie tej modlitwy Pana Jezusa — On sam wchodzi w naszą ciemność jako światłość paschalna. W spowiedzi nie kontemplujemy grzechu, ale spotykamy się ze światłem, które ocala. Jest to moment przejścia, w którym otwierając się na miłosierdzie, pozwalamy, by to ono postawiło granicę złu w naszym życiu. W ten sposób każdy rachunek sumienia, każda skrucha, każde wyznanie win staje się przestrzenią, gdzie Pan Jezus nie tylko nas podnosi, ale i trwa z nami, aby nasza wiara — jak wiara Piotra — nie ustała.

Modlitwa Pana Jezusa w Ogrójcu ukazuje Jego pełne miłości oddanie woli Ojca i staje się źródłem siły w duchowym zmaganiu, które promieniuje na całe misterium paschalne, aż po zmartwychwstanie. To miejsce próby objawia, że miłość silniejsza niż grzech i przemoc, uzdrawia, podnosi i trwa z człowiekiem także w sakramencie pokuty, będąc światłem w ciemności.

06

Pytania i odpowiedzi

Wybrane pytania i odpowiedzi z wprowadzeń w VI dniu rekolekcji

Jak Ewangelie Synoptyczne i Ewangelia św. Jana opisują modlitwę Jezusa w Ogrójcu?

Ewangelie synoptyczne (Mateusza, Marka i Łukasza) zawierają opis modlitwy Pana Jezusa w Ogrójcu, chociaż Łukasz pisze o tym "najskromniej". Pierwowzorem dla relacji Mateusza i Łukasza była prawdopodobnie Ewangelia św. Marka. Ewangelia św. Jana nie opisuje bezpośrednio modlitwy w Ogrójcu, ale zawiera podobny moment, w którym Pan Jezus przeżywa "godzinę trwogi" w Jerozolimie, w rozdziale XII, werset 26, mówiąc "Ojcze, wybaw mnie od tej godziny", co dzieje się po spotkaniu z Grekami i mowie o obumierającym ziarnie.

.

Co oznacza "godzina" w Ewangelii św. Jana?

W Ewangelii św. Jana "godzina" ma różne wymiary. Oprócz znaczenia czasowego odnosi się również do "godziny chrystologicznej", która symbolizuje godzinę męki, śmierci i zmartwychwstania Pana Jezusa. Nie jest to godzina w sensie zegarowym, ale wydarzenie, które duchowo zmienia bieg historii świata. Pan Jezus mówi: "Właśnie przyszedłem na tę godzinę", co wskazuje na świadome przyjęcie przez Niego i Jego zgodę na przeżycie tego kluczowego momentu.

.

Jaka modlitwa poprzedza modlitwę w Ogrójcu w Ewangelii św. Łukasza i jakie ma znaczenie?

Przed modlitwą w Ogrójcu, w Ewangelii św. Łukasza, jest mowa o modlitwie Pana Jezusa za Szymona Piotra. W Wieczerniku Pan Jezus mówi do Szymona: "Szymonie, Szymonie, oto Szatan domagał się, aby was przesiać jak pszenicę, jak zboże. A ja prosiłem za tobą, aby nie ustała twoja wiara. Ty zaś, gdy się nawrócisz, utwierdzaj swoich braci". Ta modlitwa Pana Jezusa za Szymona ma kluczowe znaczenie dla ocalenia jego wiary, nawet pomimo zapowiedzianego trzykrotnego wyparcia się. Podkreśla, że nawrócenie jest owocem modlitwy Pana Jezusa i że grzech uderza przede wszystkim w relację miłości.

.

.

W jaki sposób spojrzenie Pana Jezusa na Piotra podczas męki ocala go?

Podczas męki Pana Jezusa, w momencie wyparcia się Go przez Piotra, Pan Jezus "obróciwszy się, przypatrzył się Piotrowi". To spojrzenie przywołało Piotrowi słowa Pana zapowiadające wyparciu się Go, co sprawiło, że Piotr wyszedł i zaczął płakać. To spojrzenie, umocowane we wcześniejszej modlitwie Pana Jezusa za Piotra, ocaliło go od zgorszenia własnym grzechem i potępienia siebie. Jest to przykład wierności miłości Pana, która ratuje i wydobywa z ciemności grzechu.

.

Jakie znaczenie mają gesty Pana Jezusa, szczególnie w Wieczerniku i Ogrójcu?

Gestom Pana Jezusa często przypisuje się głębokie znaczenie, które może być równie mocne, a czasem nawet silniejsze niż słowa. W Wieczerniku umycie nóg uczniom jest gestem miłości i służby, poprzedzającym wyjaśnienia. W Ogrójcu gestem ocalającym uczniów jest wyjście Pana naprzeciw tym, którzy przyszli Go pojmać, i postawienie się między nimi a uczniami, co symbolizuje zasłonięcie ich sobą i oddanie za nich życia. Gesty te są językiem miłości i służą spotkaniu i doświadczeniu drugiej osoby.

.

Jakie jest znaczenie Anioła, który ukazuje się Panu Jezusowi w Ogrójcu według Ewangelii św. Łukasza?

Według Ewangelii św. Łukasza, w czasie modlitwy Pana Jezusa w Ogrójcu ukazuje się Anioł z Nieba, który umacnia Go w Jego udręce. Jest to odpowiedź Ojca na modlitwę Syna i wyraz Bożej interwencji w momencie, który po ludzku przerasta możliwości człowieka. Aniołowie w Ewangelii św. Łukasza pojawiają się w kluczowych momentach (jak Zwiastowanie Zachariaszowi i Maryi, czy po Zmartwychwstaniu i Wniebowstąpieniu), ogłaszając rzeczy niemożliwe po ludzku i przekazując ważną pomoc od Pana Boga. Ich obecność jest dyskretna, ale skuteczna.

.

.

Co symbolizuje krwawy pot Pana Jezusa spadający na ziemię w Ogrójcu?

Święty Łukasz, opisując modlitwę Pana Jezusa w Ogrójcu, wspomina o krwawym pocie spadającym na ziemię. Symbolizuje to wchłanianie przez ziemię krwi niewinnego, który wziął na siebie winy świata. Odwraca to dramat wołania krwi niewinnej po zabójstwie Abla, gdzie krew wołała z ziemi w stronę nieba. Krwawy pot Pana Jezusa sprawia, że ziemia przestaje być przeklęta, stając się miejscem odkupienia.

.

.

Jak modlitwa w Ogrójcu i doświadczenie męki Pana Jezusa dają nam umocnienie w naszych zmaganiach?

Modlitwa w Ogrójcu, gdzie Pan Jezus, zmagając się z trwogą i udręką, powierza się woli Ojca ("Nie moja, lecz Twoja wola"), jest dla Niego umocnieniem. Zmagając się z cierpieniem i przemocą, pozostaje w relacji z Ojcem, co Go wewnętrznie chroni i daje siłę. Podobnie nam rozważanie męki Pana Jezusa daje umocnienie w chwilach naszych zmagań i walki. Wchodzenie w to, co nas po ludzku przerasta, z Panem obecnym w modlitwie, pozwala nam przez to przejść. Modlitwa w Ogrójcu uczy nas odwagi do zmierzenia się z bólem i trudnościami, zamiast szukać „znieczulaczy".

.

.

07

Łk 23,32-49

Droga krzyżowa Ukrzyżowanie
Wyszydzenie na krzyżu Nawrócony
złoczyńca Śmierć Jezusa Po zgonie

Podsumowanie VII Dnia

Rozważanie męki Pana Jezusa i Jego siedmiu słów wypowiedzianych na krzyżu prowadzi nas ku centrum tajemnicy zbawienia, w której Pan Bóg objawia pełnię swojej miłości. Mamy do czynienia z nieustannie aktualnym zaproszeniem do kontemplacji – nie tylko wydarzeń historycznych, ale głębokiej duchowej rzeczywistości, w której słowo Pisma staje się ciałem, a każda wypowiedź Pana Jezusa nabiera mocy testamentu pozostawionego swoim umiłowanym. Słowo „Pragnę” to klucz do rozumienia całego Pisma – wypowiedziane przez Pana Jezusa na krzyżu wskazuje zarówno na Jego fizyczne wyczerpanie, jak i na Jego duchowe pragnienie spełnienia woli Ojca, pragnienie zbawienia każdego człowieka. To właśnie w tym pragnieniu spotykają się dwa ruchy: człowieka ku niebu i Pana Boga ku ziemi – ku nam.

Krzyż Pana Jezusa staje się przestrzenią spotkania, w której nasze grzechy, niezrozumienie i zamęt zostają ogarnięte przez Jego przebaczającą miłość. Modlitwa „Ojcze, odpuść im, bo nie wiedzą, co czynią”, wypowiadana być może z każdym tchnieniem, ukazuje bezmiar miłosierdzia, które ogarnia nie tylko bezpośrednich oprawców, ale wszystkich grzeszników – nas.

W słowach „Dziś będziesz ze Mną w raju” odsłania się istota zbawienia: bliskość z Panem Bogiem, która nie jest jedynie rzeczywistością przyszłą, lecz staje się darem teraźniejszym, przeżywanym „dziś”, jeśli otwieramy się na spotkanie z Panem Jezusem. Miejsce ukrzyżowania, Golgota – „Czaszka” – staje się nowym początkiem: śmierć zostaje pokonana w miejscu, gdzie miała święcić triumf. Przebity bok Pana Jezusa i ciemność ogarniająca ziemię symbolizują dramat i głębię tej godziny, w której zasłona w świątyni rozdziera się, a droga do Ojca zostaje otwarta. Krzyż nie jest jedynie narzędziem kaźni, ale osią duchową świata – na nim opiera się wszystko, co prawdziwe, trwałe i zbawcze.
Pan Jezus, nie ratując siebie, wybiera nas – przyjmuje ostatnie miejsce, dzieli los złoczyńców, aby otworzyć każdemu możliwość powrotu do domu Ojca. Jego śmierć, przeżyta w pełnym zawierzeniu: „Ojcze, w Twoje ręce powierzam ducha mojego”, uczy nas postawy ufności i oddania, nawet w doświadczeniu opuszczenia i cierpienia. Jego ostatni krzyk nie jest rozpaczą, lecz mocą – ostatnim słowem miłości, która nie przestaje się dawać.
Owocem tej męki jest Kościół – wspólnota ludzi, którzy patrząc na Ukrzyżowanego, rodzą się do nowego życia. Kontemplacja tego wydarzenia przemienia serce, uzdalnia do rozpoznania w krzyżu światła, a nie tylko ciemności. Nawrócenie serca, skrucha, a w końcu udział w zbawieniu – to dzieje się w sercach tych, którzy „oglądali” to, co się stało. Świadectwo setnika i kobiet, które stały z daleka, ukazuje duchową płodność krzyża – rodzi on nowe spojrzenie, nową tożsamość, nową relację z Panem Bogiem.

Rekolekcyjna praktyka Lectio Divina pozwala zatem nie tylko rozważać słowa, ale w nich zamieszkać – wejść w komunię z żywym Słowem, które jest Panem Jezusem. To „przechadzanie się z Panem Bogiem po raju” – jak pisał św. Ambroży – dokonuje się dziś, w czasie, który Pan Bóg wypełnia swoją obecnością. Ostatecznie kontemplacja prowadzi do działania – stylu życia ukształtowanego przez krzyż: życia miłości, pokory i zawierzenia. Właśnie tak życie Słowem staje się światłem w ciemnościach i początkiem nowego stworzenia, które zrodziło się pod krzyżem.

Rozważanie siedmiu słów Pana Jezusa na krzyżu prowadzi do głębokiej kontemplacji tajemnicy zbawienia, w której krzyż staje się miejscem spotkania Pana Boga z człowiekiem, źródłem przebaczenia, nowego życia i przemiany serca. Przez modlitwę, słuchanie Słowa i życie nim, uczestniczymy w duchowej rzeczywistości, gdzie męka Chrystusa rodzi Kościół i otwiera drogę do zjednoczenia z Ojcem.

07

Pytania i odpowiedzi

Wybrane pytania i odpowiedzi z wprowadzeń w VII dniu rekolekcji

Czym jest siedem wielkich słów Pana Jezusa na krzyżu i gdzie można je znaleźć?

Tradycja duchowości chrześcijańskiej przywołuje siedem symbolicznych wypowiedzi Pana Jezusa na krzyżu. Ewangelie św. Mateusza i św. Marka cytują Psalm 22, którym Pan Jezus woła: „Boże mój, Boże mój, czemuś Mnie opuścił?". Więcej tych słów, w tym testament z krzyża, wołanie "Pragnę" i "Wykonało się", zawiera Ewangelia św. Jana. Te ostatnie słowa Pana Jezusa mają szczególne znaczenie w obliczu Jego zbliżającej się śmierci, nie są luźnymi refleksjami, lecz czymś bardzo istotnym.

.

Jak można rozumieć słowo "Pragnę" wypowiedziane przez Pana Jezusa na krzyżu?

Słowo "Pragnę" (***dipso*** po grecku, ***camati*** po hebrajsku) wypowiedziane przez Pana Jezusa na krzyżu jest interpretowane dwojako. Uczestnicy ukrzyżowania rozumieli je dosłownie, podając Mu gąbkę nasączoną wodą, myśląc o naturalnym pragnieniu. Jednak, jak to często bywa u św. Jana, istnieje głębszy, duchowy wymiar. Ewangelista sugeruje, że to słowo jest uniwersalnym kluczem do czytania całego Pisma Świętego, wskazując na wielkie pragnienie Pana Jezusa, które realizuje się na krzyżu. To pragnienie łączy w sobie pragnienia ludzkości skierowane ku Panu Bogu i pragnienie Pana Boga skierowane ku nam.

.

akie znaczenie ma fakt ukrzyżowania Pana Jezusa między złoczyńcami?

Ukrzyżowanie Pana Jezusa między złoczyńcami podkreśla Jego decyzję o zajęciu "ostatniego miejsca". Podobnie jak Jego narodzenie w stajni, które było "ostatnim miejscem" do tego przeznaczonym, tak i na krzyżu zajmuje miejsce przeznaczone dla każdego złoczyńcy. Pan Jezus, będąc niewinnym, przyjął na siebie winy nas wszystkich. Miało to być miejsce, będące konsekwencją naszego zła i przewrotności, ale On je zajął, co ma głębokie powiązanie z Jego uniżeniem od momentu narodzenia.

.

.

Jakie znaczenie ma modlitwa Pana Jezusa na krzyżu: "Ojcze, odpuść im, bo nie wiedzą, co czynią"?

Modlitwa Pana Jezusa na krzyżu: "Ojcze, odpuść im, bo nie wiedzą, co czynią" (Łk 23,34) jest modlitwą odkupienia nas wszystkich. Czas Imperfectum użyty przez św. Łukasza wskazuje, że ta modlitwa mogła trwać, być powtarzana, trwać z każdym oddechem Pana Jezusa. Nie jest skierowana tylko do tych, którzy Go krzyżowali w danej chwili, ale obejmuje każdego z nas. Pan Jezus swoją modlitwą oręduje za nami, wskazując na obszar absurdu grzechu i zła, które często rodzi w nas bezsilność i niemożność zrozumienia własnych złych czynów.

.

Jakie znaczenie ma słowo "dzisiaj" w Ewangelii św. Łukasza i jak wiąże się ono ze zbawieniem?

Słowo "dzisiaj" (***semeron***) pojawia się kilkakrotnie w Ewangelii św. Łukasza i zawsze wiąże się ze zbawieniem, podkreślając jego aktualizację i bliskość. Pierwsze "dzisiaj" pojawia się przy narodzeniu Pana Jezusa, kiedy anioł ogłasza pasterzom: "Dziś narodził się dla was Zbawiciel". Drugie "dzisiaj" ma miejsce w synagodze w Nazarecie, gdy Pan Jezus czyta proroka Izajasza i oświadcza: "Dziś spełniły się słowa, któreście słyszeli". Trzecie "dzisiaj" związane jest ze spotkaniem z Zacheuszem, któremu Pan Jezus mówi: "Dziś zbawienie stało się udziałem tego domu". Ostatnie "dzisiaj" to obietnica dana dobremu łotrowi na krzyżu: "Dziś będziesz ze Mną w raju". To Łukaszowe "dzisiaj" podkreśla, że zbawienie jest dostępne tu i teraz, nie jest odległą perspektywą.

.

Kim jest Zbawiciel w ujęciu Łukaszowym i kto pierwszy używa tego tytułu?

W Ewangelii św. Łukasza użyty jest termin **Sother** (Zbawiciel), który pojawia się trzykrotnie w odniesieniu do Pana Jezusa. Po raz pierwszy na kartach Ewangelii tytułu tego używa Maryja w Magnificat, mówiąc o "Zbawicielu moim". Po raz drugi tytuł ten pojawia się w ustach Anioła ogłaszającego pasterzom narodzenie Pana Jezusa. Po raz trzeci tytułu "Zbawiciel świata" używają Samarytanie po spotkaniu z Panem Jezusem i Samarytanką. Święty Łukasz w ten sposób pokazuje, że prawda o Panu Jezusie jako Zbawicielu jest rozpoznawana przez różnych ludzi, w różnych momentach Jego życia.

.

.

Jak śmierć Pana Jezusa na krzyżu otwiera drogę do raju?

Śmierć Pana Jezusa na krzyżu jest wydarzeniem, które otwiera na nowo drogę do wejścia do Królestwa, do raju. Raj w biblijnym pojęciu to nie tylko miejsce szczęśliwości, ale przede wszystkim więź i relacja z Panem Bogiem. Pan Jezus, poprzez swoją mękę i śmierć, burzy mur, który nas oddzielał od Pana Boga, co symbolizuje rozdarcie zasłony w świątyni. To wydarzenie sprawia, że raj staje się rajem odzyskanym, a obietnica "dzisiaj ze Mną będziesz w raju" dana dobremu łotrowi, potwierdza, że bliskość z Panem Bogiem jest stanem osiąganym poprzez wiarę i zjednoczenie z Chrystusem.

.

.

08 Lectio Divina
Boże Czytanie

Praktyka Lectio Divina rozwijała się od starożytności chrześcijańskiej. Większość dzieł Ojców Kościoła jest owocem przebywania ze Słowem. Wielość komentarzy do ksiąg biblijnych świadczy o ich bliskości, zażyłości ze świętym Tekstem. Oto przykład z dzieł Orygenesa, który w Liście do swojego przyjaciela Grzegorza tak zaleca: „Oddaj się lectio Bożych Pism; przykładaj się do tego wytrwale. Podejmuj się lectio z zamiarem uwierzenia Bogu i przypodobania się Mu. Jeśli podczas lectio staniesz przed zamkniętymi drzwiami, zakołataj, a otworzy ci stróż, o którym Jezus powiedział: Dozorca mu je otworzy".

Rekolekcje Lectio Divina oparte są na praktyce modlitwy Słowem Bożym. Składają się na nią cztery etapy modlitwy Słowem Bożym.

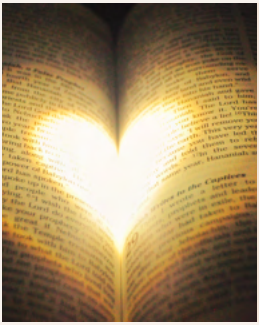
O Lectio Divina

Lectio *Czytanie*	O czym jest Słowo? Mamy usłyszeć to, co Słowo chce nam powiedzieć, a nie to, co chcielibyśmy usłyszeć.
Meditatio *Rozważanie*	Co Słowo mówi do mnie i o mnie? Samo Słowo komentuje nam Słowo – fragmenty Pisma opisują nam tę samą rzeczywistość, mają wspólne wątki, cechy.
Oratio *Modlitwa*	Co powiem Panu Jezusowi? Oratio rodzi się spontanicznie, jako modlitwa po przeżyciu Słowa w Meditatio, jako modlitwa do Boga, ale modlitwa serca.
Contemplatio *Kontemplacja*	Trwam przy Panu Jezusie-Słowie.... Contemplatio to prośba pragnienia o wypełnienie wnętrza Ciszą mówiącą – Bogiem samym.

Co dalej
po rekolekcjach

Codzienne spotkanie ze Słowym Bożym we własnym rytmie

- Codzienny komentarz do wybranego Jednego Słowa z Czytań z dnia
- Słowniki Jednego Słowa
- Kalendarz Jednego Słowa
- Ebooki Jednego Słowa

WWW.JEDNOSLOWO.COM

Weekendowe spotkania ze Słowem Bożym w rytmie Lectio Divina
8-dniowe rekolekcje Lectio Divina
Lectio Divina na Niedzielę (www)
Dzieła Logosu (www)
Pallotyński modlitewnik (aplikacja mobilna)

WWW.DOMSLOWA.PL

Pallotyński Dom Słowa
info@domslowa.pl